

KÜRESEL DÜZEYDE GÖÇ GERÇEĞİ VE ULUSLARARASI GÖÇ ÖRGÜTÜ

Göç insanlığın çağlar boyunca yaşayageldiği bir gerçekliktir. Dün vardı, bugün var ve yarınlarda da var olacak. İnsanlar türlü nedenlerle yaşadıkları yurtlarını, evlerini basklarını bırakıp göç ederek başka diyarlara, başka iklimlere ve başka dünyalara giderler. Bu bazen zorunlu bir terk ediş, bazen de daha iyi yaşam koşullarına kavuşma arzusunun kamçıladiğı bir serüvendir.

Prof. Dr. Bekir Parlak

Nedeni ne olursa olsun göç birey için, toplum için ve tüm dünya için birçok açıdan önem taşıyan sosyolojik temelli bir olgudur. Konunun sosyal yanının haricinde ekonomik, siyasal, kültürel, psikolojik ve hatta askeri yanları vardır. Komplike bir üst kavram olan göç, neredeyse sayısız denilecek kadar farklı yönlerden ve bakış açılarından ele alınabilir. Göç kavramı ve olgusu interdisipliner bir alandır. Aynı zamanda çok bilinmeyenli bir denkleme de işaret etmektedir.

Günümüzde göçün birçok devletin gündemlerinde en üst sırada olması da rastlantı değildir. Çünkü deyim yerindeyse dünya göçmeye devam ediyor. Evet dünyada göç edenlerin oranı, toplam dünya nüfusu içinde büyük bir kısmı oluşturmaz, göç hem süregiden önemli bir ulusal ve uluslararası olgu, hem de göçten kaynaklanan sorunlar, göçe maruz kalmış ülke ve toplum için olduğu gibi totalde bölgesel ve küresel açılardan çok önemli, hatta kritik anlamlar taşıyan bir gündem konusudur.

GÖÇÜN NEDENLERİ VE TÜRLERİ

Göç olgusunu sorunlar planında ele alırken şu şekilde bir sınıflandırma yapmak yerinde olabilir. Her şeyden önce göçe neden olan ve göçün neden olduğu sorunlar olarak ikiye ayırabiliriz. Göçe neden olan sorunları veya koşulları da; "zorlayıcı olan" ve "kısmen ihtiyari yani zorlayıcı olmadan

daha iyi yaşamı bulmak amaçlı koşullar" olarak ayırmak mümkündür. Zorlayıcı olan koşulları; savaş, seferberlik hali, sıkıyönetim, olağanüstü hal yönetimi, kıtlık ve açlık, kuraklık, afetler, salgın hastalıklar, yoksulluk, otokratik yönetimler ve diktatörlük, derin ekonomik bunalımlar şeklinde sıralayabiliriz. Zorlayıcı olmadan tercihe binaen ve/veya kısmen ihtiyari denilecek güdülerle yaşanan göçlerde, kişilerin ve ailelerin eğitim, sağlık, istihdam, sosyal güvenlik vb. konularda daha iyi yaşam ortamlarını aramak gibi itici faktörler etkili olmaktadır. Göç edilen ülke ve/veya şehir açısından ise az önce belirtilen konularda bu sefer çekici faktörler rol oynamaktadır.

Göçleri genel bir bakışla "iç göçler" ve "dış göçler" olarak da klasifike etmek olanaklıdır. Bu ayrımında ülke içinde yaşanan göçler iç göçler, ülke dışına gerçekleştirilen göçler ise dış göçler şeklinde kendini gösterir. İç göçler daha çok zorlayıcı olmadan daha iyi yaşam aramak yolunda yaşanan göçler olmakla birlikte, bazen afet, bölgesel kuraklık gibi nedenlerle de olabilmektedir. Dış göçler ise en çok zorlayıcı nedenlerle gerçekleşir. Yine de zorlayıcı olmadan yaşam koşullarını geliştirmek adına da dış göçler yaşanmaktadır.

İç göçler farklı düzlemlerde gerçekleşebilir. Bunları şöyle sıralayabiliriz: "Kırdan kente göç", "kentten kente göç", "kentten kıra göç". Bu sınıflandırmada asıl dikkat çeken ve daha yoğun yaşanan kırdan kente göçtür. Ülkelerin sanayileşme süreçlerinde belirginleşen bu göç türü, kentleşmenin de asil itici gücüdür. Kırdan kente olan göç köy, mezra

1 Prof. Dr. Bekir Parlak, Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi.

ve kasabalardan kentlere doğru gelişir. Kentten kente göçte ise, görece daha az gelişmiş ve genellikle daha küçük bir kentten daha gelişmiş ve büyük bir kente yapılan göç söz konusudur. Bu göç türünde metropol kentler ve ekonomik ve sosyal yönden gelişmiş kentler ile sahil kentleri öne çıkmaktadır. Bazen iç göç, kentten kıra da yönelebilir. Kente daha önce göç etmiş ailelerin veya köy/kır alanında daha iyi yaşayacağını düşünenlerin yaptığı bu göçler, günümüzde önceki dönemler nazaran biraz daha hareketlilik kazanmıştır.

Dış göçler, dünyanın asıl gündeminde olan göç türüdür. Demografik, ekonomik, güvenlik ve politik açılardan önemli sonuçlar doğuran ve göçün yoğunluğuna göre göç edilen ülkeleri ve toplumları zorlayan göç budur. Günümüzde dünyada yaşanan göçlere baktığımızda bu gerçekliği tüm çıplaklığıyla görürüz. Suriye, Afganistan, Irak, kimi Afrika ülkeleri, Orta Asya'daki bazı ülkeler, Güney Doğu Asya ülkelerinden bir kısmı, Latin Amerika ülkelerinden savaş, iç huzursuzluk ve karışıklıklar, rejim baskısı, önemli boyutlarda iç çatışmalar, soykırım ve politik baskı yaşanan ülkelere başta komşu ülkelere olmak üzere yaşanan göçler dikkatleri en çok çeken göç türüdür. Bu göçlerde nihai amaç gelişmiş ülkelere başlayan bir sürecin olması ve genellikle büyük göç dalgaları halinde yaşanmasıdır. Son yıllarda bu göçler oldukça yoğun bir şekilde gerçekleşmektedir. Dış göçlerde göç edilen ülkeler "geçiş ülkesi" ve "hedef ülke" şeklinde kategorize edilmektedir. Çoğu göçmen ilk aşamada geçici olarak sığınacağı ve korunacağı bir ülkeye göç eder ki bu ülke doğal olarak genellikle komşu ülkeler ya da nispeten kolayca geçebileceği ülkelerdir. Göçmenler sonra uygun bir zaman ve zeminde asıl hedeflediği sosyo-ekonomik yönden gelişmiş ülkeye doğru yolculuğuna devam ederler. Hatta bu aşama bile bazen kendi içinde iki etapta oluşabilmektedir. Görece olarak gelişmiş ülkeden daha da gelişmiş ülkeye doğru bir yönelim bile olabilmektedir.

GÖÇE KÜRESEL YAKLAŞIMLAR VE GÖÇ İSTATİSTİKLERİ

Neresinden bakarsak bakalım insanlık yeryüzünde ilk zamanlardan beri hareket halindedir. Bazı

insanlar iş veya ekonomik fırsatlar aramak, aileye katılmak veya okumak için taşınırlar. Diğerleri çatışmadan, zulümden, terörizmden veya insan hakları ihlallerinden kaçmak için hareket ederler. Kimi zamansa iklim değişikliğinin, doğal afetlerin veya diğer çevresel faktörlerin olumsuz etkilerine tepki olarak hareket ederler. Bugün, her zamankinden daha fazla insan doğdukları ülkeden farklı bir ülkede yaşıyor. Uluslararası Göç Örgütü'nün (IOM) 2020 Dünya Göç Raporu'na göre, Haziran 2019 itibarıyla uluslararası göçmen sayısının dünya çapında yaklaşık 272 milyon olduğu tahmin ediliyor. Bu rakam 2010'a göre 51 milyon fazladır. Bunların yaklaşık üçte ikisi işçi göçmeni idi. Uluslararası göçmenler, 2019'da küresel nüfusun yüzde 3,5'ini oluştururken, bu oran, 2000'de yüzde 2,8 ve 1980'de yüzde 2,3'tü. Şu bir gerçek ki, pek çok kişi kendi tercihi dışında ama reel bir zorlama da olmadan göç ederken, pek çoğu da zorunluluktan göç etmektedir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (UNHCR) göre, 2019 sonunda dünya genelinde zorla yerinden edilmiş kişilerin sayısı 79,5 milyondur. Bunların 26 milyonu mülteciydi (UNHCR'nin yetkisi altındaki 20,4 milyon mülteci, UNRWA'nın -Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı- yetkisi altındaki 5,6 milyon Filistinli mülteci buna dahildir). 2019 yılında 45,7 milyon insan ülke içinde yerinden edilmiş, 4,2 milyon sığınmacı ve 3,6 milyon insan yurt dışında yerinden edilerek göçe sürüklenmiştir. Bunların çoğu da Venezuelalıydı. BM Göç Ajansı (IOM), göçmenleri, (1) kişinin yasal statüsü; (2) hareketin isteyerek mi yoksa gönülsüz mü olduğu; (3) hareketin sebepleri veya (4) kalış süresinin ne kadar olduğu gibi temel sorulara yanıt arayarak yaklaşmaktadır. (<https://www.un.org/en/global-issues/migration>).

İfade edildiği gibi 2019'da dünya çapındaki uluslararası göçmenlerin - doğdukları ülkeden başka bir ülkede ikamet eden insanlar- sayısı yaklaşık 272 milyona ulaşmıştır (2017'de 258 milyondur). Uluslararası göçmenlerin yüzde 48'ini kadın göçmenler oluşturmuştu. Tahminen 38 milyon göçmen çocuk vardı ve dört uluslararası göçmenden üçü çalışma çağındaydı, yani bu kişiler 20 ile 64 yaşları arasındaydı. 164 milyon göçmen ise işçiydi. Dünya çapındaki uluslararası

göçmenlerin yaklaşık %31'i Asya'da, %30'u Avrupa'da, %26'sı Amerika'da, %10'u Afrika'da ve %3'ü Okyanusya'da yaşıyordu (Global Migration Data Portal).

Yine de insanların büyük çoğunluğu doğdukları ülkede yaşamaya devam etmektedirler (göç edenler dünya nüfusunun sadece 30 kişiden 1'ini temsil etmektedir). Bununla birlikte daha fazla kişi özellikle yaşadıkları bölgede bulunan başka ülkelere göç etmektedir. Bir kısmı ise uzak bölgelerdeki yüksek gelirli ülkelere göç etmektedir. İnsanları uluslararası alanda göçe iten başlıca neden iş imkanları olup, çoğu yüksek gelirli ülkelerde yaşayan göçmen işçiler, dünya uluslararası göçmen nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Kendi ülkesinde yerinden edilmiş kişilerin sayısının 41 milyonu aşması ve mültecilerin sayısının yaklaşık 26 milyonu bulmasıyla, küresel düzeyde "yerinden edilme" rekor seviyeye ulaşmıştır.

Göç konusunda yayınlanan sayılar genellikle bu alandaki çoğu tartışmanın başlangıç noktasıdır. Ancak sayılar çok önemlidir, zira göç gibi dünyadaki sosyal ve ekonomik dönüşümlere eşlik eden ölçek değişimlerini, ortaya çıkan trendleri ve demografik değişimleri anlamamıza, içinde yaşadığımız değişen dünyayı açıklamamıza ve gelecek için planlar yapmamıza olanak tanır. 2020 yılında dünyadaki uluslararası göçmen sayısı 281 milyona ulaşmıştır. Bu sayı, dünya nüfusunun

%3,6'sına karşılık gelmektedir. Genel olarak, uluslararası göçmen sayısının son elli yılda arttığı tahmin edilmektedir. Görüldüğü gibi, 2020'de tahminen 281 milyon insan, (1970'tekinden üç kattan fazla), doğdukları ülkeden başka bir ülkede yaşıyor durumdadır (UN Migration, World Migration Report 2020).

GÖÇ İÇİN KÜRESEL DÜZEYDE KURUMLAŞMA VE ULUSLARARASI GÖÇ ÖRGÜTÜ

Büyük ölçekli mülteci ve göçmen hareketleri tüm BM Üye Devletlerini etkiler ve daha yakın işbirliği ve sorumluluk paylaşımı gerektirir. Bu geniş çaplı bir küresel eyleme işaret etmektedir. 2016 yılında BM Genel Kurulu, büyük mülteci ve göçmen hareketlerini ele almak için üst düzey bir genel kurul toplantısı düzenledi. BM Genel Sekreteri, konuyla ilgili tavsiyeleri içeren "Güvenlik ve Onur İçinde: Büyük Mülteci ve Göçmen Hareketlerini Ele Alma" (A/70/59) raporunu hazırladı. BM Üye Devletleri, göçe kapsamlı bir yaklaşımın gerekliliğini kabul ettikleri New York Mülteciler ve Göçmenler Bildirgesi (A/RES/71/1) olarak bilinen bir dizi taahhüdü kabul ettiler. "New York Deklarasyonu", göçmenlerin sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınmaya olumlu katkılarını kabul etmekte ve göçmenlik durumlarına bakılmaksızın tüm göçmenlerin güvenliklerini, onurlarını ve insan haklarını ve temel özgürlüklerini korumayı taahhüt altına almaktadır. Mart 2017'de BM Genel

Sekreteri, Üst Düzey Zirve'nin göçle ilgili yönlerinin takibine liderlik etmesi için Kanada'dan Louise Arbor'u Uluslararası Göç Özel Temsilcisi olarak atamıştır. (<https://www.un.org/en/development/>)

New York Bildirgesi'nin bir sonucu olarak, BM Üye Devletleri, Aralık 2018'de Fas'ta düzenlenen uluslararası göç konulu hükümetler arası bir konferansta kabul edilen "Güvenli, Düzenli ve Düzenli Göç için Küresel Mutabakatı" geliştirmek için birlikte çalışmayı kabul etti. Bu mutabakat, göçmen işçiler için çalışma haklarının güçlendirilmesi, kanıta dayalı politikaların temeli olarak göç verilerinin iyileştirilmesi, hayatların kurtarılması ve kayıp göçmenler konusunda uluslararası çabaların tesis edilmesi ve daha birçok noktada çeşitli konuları kapsamaktadır. Söz konusu mutabakatın uygulanması, göçün bireyler, topluluklar ve ülkeler için faydalarını artıracak ve herkes için risklerini azaltacak şekilde yönetilmesinde ilerlemeyi temsil edecektir.

Küresel boyut kazanan ve uluslar üstü nitelik taşıyan göç olgusu yine aynı boyutta kurumları ve politikaları gerektirmektedir. Bu amaçla 1951 yılında kurulan Uluslararası Göç Örgütü (IOM), göç alanında önde gelen hükümetler arası bir kuruluştur. IOM, göçün düzenli ve insancıl bir şekilde yönetilmesini sağlamak, göç konularında uluslararası işbirliğini teşvik etmek, göç sorunlarına pratik çözüm arayışlarına yardımcı olmak ve mülteciler ve ülke içinde yerinden edilmiş kişiler dahil olmak üzere ihtiyacı olan göçmenlere insani yardım sağlamak için çalışmaktadır. 2016 yılında IOM, Birleşmiş Milletler (A/70/976) ile bir anlaşma imzalayarak, onun uzman kuruluşlarından biri haline gelmiştir. Göçmenlerin çeşitliliğini ve topluma dahil edilmesini teşvik etmek için IOM, bireylerin ilk elden anlatımlarını içeren ve tüm geçmişlere sahip göçmenlerin göç yolculukları boyunca deneyimlerine ilişkin iç görüler sağlayan "ben bir göçmenim" platformunu geliştirmiştir.

Uluslararası Göç Örgütü (IOM), önde gelen hükümetler arası göç kurumu olarak, işbirliği halinde içinde bulunduğumuz yüzyılda iyice belirginleşen ve giderek artacağı öngörülen "çevresel göçü" uluslararası, bölgesel ve ulusal kaygıların merkezine getirmeyi amaçlayan operasyonel, araştırma, politika ve savunuculuk

çabalarının ön saflarında yer almıştır. Üye Devletler, gözlemciler ve ortaklarla çalışarak küresel bir yönetim platformu olarak faaliyetlerini yürütmektedir.

2007'den bu yana üye devletler, IOM'den kendi yönetim organlarından göç, çevre ve iklim değişikliği üzerinde çalışmasını talep etmektedir. 2015'in başında, göç, çevre ve iklim bağlantısını ele almak için özel bir Göç, Çevre ve İklim Değişikliği (MECC) Bölümü oluşturuldu. Bu kurumsal değişiklik, IOM'nin bu tematik alana katılımını resmileştirerek, IOM'yi tamamen bu konuya ayrılmış bir kurumsal birim kuran ilk uluslararası kuruluş haline getirmiştir. IOM, Göç Yönetimi Departmanı bünyesindeki Göç, Çevre ve İklim Değişikliği Birimi aracılığıyla, göç, çevre ve iklim değişikliği boyutuna sahip faaliyetler için politika rehberliğinin geliştirilmesini denetler, destekler ve koordine eder.

IOM, çevresel faktörler ve iklim değişikliği ile bağlantılı insan hareketliliği sorunlarını ele almak için ulusal, bölgesel ve uluslararası çabaları hızlandırmanın gerekliliğini kabul etmektedir. IOM'nin göç, çevre ve iklim değişikliği konusundaki vizyonu, çağdaş göç yönetimi, politikası ve uygulamasının insan hareketliliği üzerindeki çevresel, afet ve iklim değişikliği faktörlerinin önemini yansıtmasına odaklanmaktadır. Çevresel faktörler, göç yönetiminin tüm alanlarına entegre edilmelidir. Örneğin: önleme, hazırlıklı olma ve yerinden edilmeye müdahale, sınır yönetimi, emek göçü ve entegrasyonu ile geri dönüş ve yeniden entegrasyon bunların başında gelmektedir.

IOM'nin göç, çevre ve iklim değişikliği ile ilgili hedefleri kısaca şunlardır (<https://www.iom.int/migration-environment-and-climate-change>):

* Çevresel faktörlerden kaynaklanan zorunlu göçü mümkün olduğunca önlemek;

* Çevresel ve iklim değişikliği durumlarında zorunlu göç meydana geldiğinde etkilenen nüfusa yardım ve koruma sağlamak ve durumlarına kalıcı çözümler aramak;

* İklim değişikliğine uyum bağlamında göçü kolaylaştırmak ve etkilenen toplulukların direncini artırmak.

GÖÇ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE 2030 GÜNDEMİ

Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi, göçün göçmenler ve toplulukları için sürdürülebilir kalkınmanın güçlü bir itici gücü olduğunu kabul ediyor. Beceriler, işgücünün güçlendirilmesi, yatırım ve kültürel çeşitlilik şeklinde önemli faydalar sağlar ve becerilerin ve finansal kaynakların transferi yoluyla kendi ülkelerindeki toplulukların yaşamlarının iyileştirilmesine katkıda bulunur.

"2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi", ilk kez göçün sürdürülebilir kalkınmaya katkısını kabul etmektedir. 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefinden (SKH) 11'i göç veya hareketlilik ile ilgili hedefler ve göstergeleri içermektedir. Gündemin temel ilkesi, göçmenler de dahil olmak üzere "kimseyi geride bırakmamaktır". SKH'lerin göçe yönelik merkezi referansı, Hedef 10.7'de belirtilmiştir: "Hedef, planlı ve iyi yönetilen göç politikalarının uygulanması yoluyla da dahil olmak üzere, düzenli, güvenli, sistemli ve sorumlu göçü ve insanların hareketliliğini kolaylaştırmaktır". Doğrudan göçle ilgili diğer hedefler insan ticareti, göç için gerçekleşen uluslararası finansal havaleler, uluslararası öğrenci hareketliliği ve daha

fazlasını kapsamaktadır. Ayrıca göç, dolaylı olarak daha birçok kesişen hedefle de ilgilidir (<https://environmentalmigration.iom.int/sites/g/files/>).

GÖÇ YÖNETİMİNİN KRİTİK ÖNEMİ VE GÖÇ YÖNETİŞİMİ

Göçün faydaları, yalnızca göçmenlerin herhangi bir bölgeye neler getirebilecekleri açısından görülmemelidir. Göç ve kalkınma arasındaki ilişki çok daha karmaşıktır: potansiyel hedef ülkelerin siyasi, sosyal ve ekonomik süreçleri aynı zamanda göçün nasıl, nerede ve ne zaman gerçekleşeceğini de belirleyecektir. Göç kötü yönetilirse, kalkınmayı da olumsuz etkileyebilir. Göçmenler risk altına girebilir ve topluluklar baskı altına girebilir.

"Güvenli, Düzenli ve Sistemli Göç İçin Küresel Mutabakatta" belirtildiği gibi, "göç, yalnızca tek bir hükümet politikası sektörü tarafından ele alınamayacak çok boyutlu bir gerçekliktir". Bu nedenle IOM, sağlıktan eğitime ve maliye politikalarından ticarete tüm politika alanlarında,

"Göç, yalnızca tek bir hükümet politikası sektörü tarafından ele alınamayacak çok boyutlu bir gerçekliktir"

yasa ve yönetmeliklerde göç ve göçmenlerin ihtiyaçlarının dikkate alınmasını sağlamaya çalışarak, “göç yönetişimine” “Bütünsel-Devlet” ve “Bütünsel-Toplum” yaklaşımını uygular (<https://www.iom.int/>).

GÖÇ VE KALKINMAYA KAPSAMLI BİR YAKLAŞIM

Bütünsel-Devlet Yaklaşımı:

IOM, tüm bu yönetim alanlarının birbiriyle nasıl ilişkili olduğunu ve göçten nasıl etkilendiğini ve diğer sektörel politikaların göçmenlerin topluma katkıda bulunma becerilerini ne ölçüde kolaylaştırdığını veya engellediğini anlama konusunda hükümetleri desteklemektedir. Bunu başarmak için IOM, göçü yerel ve ulusal politika planlamasına “kaynaştıran” hükümetleri destekler. Bu, karşılıklı bağlantıları ve göçmenlerin ihtiyaçlarını ve karşılaştıkları zorlukları dikkate alan yeni ulusal, bölgesel ve yerel yasaları, politikaları ve planları değiştirmek veya geliştirmek anlamına gelmektedir. Bu anlam bütünlüğündeki yaklaşım tarzı, sağlıktan eğitime ve şehir planlamasından konuta kadar değişen politikaların göçmenleri kapsayıcı ve göç yönetişim öncelikleriyle uyumlu olmasını sağlamaktadır. IOM ayrıca hükümete bu politikaları ve planları gerektiği şekilde pilot uygulama ve uygulama konusunda yardımcı olur (<https://www.iom.int/>).

Bütün Toplum Yaklaşımı:

Göç yönetişimine ilişkin politika oluşturma genellikle ulusal düzeyde gerçekleşirken, yalnızca ulusal düzeyde bir yaklaşım, göçün kalkınma etkisinin en derin şekilde yerel düzeyde hissedildiğini dikkate almamaktadır. Yani ulusal düzeyden yerel düzeye daha dikkatli ve özenli bir bakış açısı getirilmelidir. IOM, daha uyumlu bir toplum için topluluk geliştirme planlarına göçü ana akım olarak dahil edebilmek amacıyla, bunu kolaylaştırmak için yerel göç profillerinin ve topluluk haritalama çalışmalarının geliştirilmesini desteklemektedir. Buna ek olarak, IOM, Üye Devletlerini, toplum liderlerinin ve alt-ulusal yetkililerin, tüm topluma fayda sağlayan sosyal uyum ve kalkınma etkisi sağlamak için topluluk düzeyinde elverişli ortamlar oluşturma kapasitelerini güçlendirmeleri için destekler.

Bu, yerel ve bölgesel makamların “göç ilk müdahale ekipleri” olarak ve kalkınma için göç yönetişiminde önemli aktörler olarak onları oluşturan unsurlara en yakın kişiler olarak güçlendirilmesini gerektirir. Göçmenleri kalkınma aktörleri olarak sürece dahil etmek, güçlendirmek ve beklenen çıktılarını böylece mümkün kılmak çok daha kolay olabilecektir. Göçmenlerin kalkınmaya ne ölçüde katkıda bulunabilecekleri, hizmetlere erişme, topluma entegre olma ve kendi topluluklarıyla bağlantıda kalma becerileriyle doğrudan bağlantılıdır. Göçmenler, tam gelişme potansiyellerine ulaşma yeteneklerini sınırlayan birçok engelle karşılaşabilirler. IOM, göçmenlerin haklarının korunmasını teşvik etmek ve yeni toplumlarının ayrılmaz bir parçası olmaları ve kendi topluluklarına katkıda bulunmaları için ihtiyaç duydukları hizmet ve desteği sağlayarak göçmenleri güçlendirmek için üye devletlerle birlikte çalışır. Bu, hükümetlerin diasporalarını ve göçmenleri kalkınma çabalarına dahil etmelerine, etkinleştirmelerine ve güçlendirmelerine yardımcı olmak anlamına gelir (<https://www.iom.int/>).

SONSÖZ

Bu yazıda göç olgusu küresel planda ele alınmış ve küresel düzeyde kurumlaşma bağlamında Uluslararası Göç Örgütü güncel ve temel politika ve uygulamaları itibarıyla incelenmiştir. Konuya yeni Yaklaşımların ve tekniklerin uygulandığı gözlemlenmiştir. Göç Yönetişimi, Bütünsel-Devlet, Bütünsel-Toplum bu yeni yaklaşımlardan önde gelenleridir. Anılan örgütün çalışmaları ve çevresel göç olgusuna yönelik ilkeleri belirtilmiştir. Yazıda küresel düzeydeki göç istatistiklerine de yer verilmiştir. Yine “kimseyi geri bırakmama”, “yerinden edilmeyi önleme”, “ben bir göçmenim” gibi bazı önemli ilke ve kavramlar geliştirildiği üzerinde durulmuştur. Göç ve Sürdürülebilir Kalkınma ilişkisinin kurulduğuna ve bu ilişkisellik içinde göçmenlerin kalkınmada olumlu roller üstlenebileceğine dair düşünceler belirtilmiştir. Göç insanlık var oldukça karşımızda bir gerçeklik olarak duracaktır. Ulusların ve küresel kurumların verili bu gerçeğe göre zamanında, etkili, adil, yaygın ve olumlu politikalar geliştirmesi ve kararlılıkla uygulaması bu gerçeğin devasa sorunlar değil, işlevsel sonuçlar doğurmasını sağlayabilecektir.